

Savižudybių prevencijos dieną – apdovanojimai žurnalistams

Rugsėjo 10-ąją – Tarptautinę savižudybių prevencijos dieną – Jaunimo psichologinės paramos centras (JPPC) ir Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacija (LTPPTA) jau antrą kartą apdovanos žurnalistus už geriausius straipsnius savižudybių tema.

„Nors savižudybių skaičius šalyje šiais metais, palyginti su pernai, išaugo nežymiai, tačiau publikacijų šia tema žiniasklaidoje gerokai padaugėjo“, – apie pastebėtas tendencijas kalba psichologas Paulius Skruibis, Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacijos prezidentas.

Konkurse dalyvauja visi straipsniai savižudybės tema, išspausdinti nacionalinėje ir regioninėje spaudoje nuo praėjusių metų liepos iki šių metų birželio pabaigos. Straipsnių, kuriuose kalbama apie savižudybę augimo mastus iliustruoja tai, kad tik 40 buvo publikuoti antrąjį 2008 m. pusmetį ir net 146 – pirmąjį šių metų pusmetį. Praėjusiais metais, kai pirmą kartą buvo surengtas konkursas, žiniasklaidos monitoringo įmonė „Mediaskopas“ užfiksavo 69 straipsnius apie savižudybę.

„Skaičiai rodo milžinišką žiniasklaidos susidomėjimą savižudybių tema. Tačiau žiniasklaida ne tik atspindi visuomenėje tvyrančią atmosferą, bet ir pati aktyviai ją kuria. Skaitant šių metų pradžios laikraščius atrodo, kad žmonės žudosi vienas paskui kitą, tarsi netekus darbo belieka tik nusižudyti. Tačiau savižudybių statistika rodo ką kita“, – kalbėjo P. Skruibis.

JPPC nuolat teikia informaciją žurnalistams apie tai, kaip reiktų kalbėti apie tokius skaudžius ir aplinkinius stipriai emociškai veikiančius įvykius kaip savižudybę. Deja, iki šiol dažnai tenka stebėti netinkamus savižudybių aprašymo atvejus. Straipsniuose pateikiamos gausios detalės apie savižudybės būdą, vietą, aplinkybes, rašant nevengiama dramatismo, romantizmo. Moksliniai tyrimai rodo, kad toks savižudybių aprašymas gali paskatinti naujas savižudybes. Daugiausia netinkamų savižudybių aprašymų nacionaliniuose dienraščiuose.

„Kartu pastebime ir teigiamų postūmių. Viena žiniasklaidos priemonė savo iniciatyva užsisakė seminarą, kaip reiktų pateikti informaciją apie savižudybes. Vis dažniau prie straipsnių, kur kalbama apie savižudybes, pateikiama informacija, kur galima kreiptis pagalbos“, – džiaugėsi Marija Bagdonienė, JPPC psichologė.

Šiais metais bus apdovanotos dviejų straipsnių autorės. LTPPTA ekspertų apdovanojimą pelnė interneto portalo lrytas.lt žurnalistės Šarūnės Kaušylaitės straipsnis „Kam rūpi lietuvių savižudybės“. Šis straipsnis pasirodė lygiai prieš metus, taipogi Tarptautinės savižudybių prevencijos dienos proga.

Antrasis apdovanojimas kelias į Vestinos Stankevičiūtės rankas už „Elektrėnų žiniose“ pasirodžiusį straipsnį „Gyvenimas yra sudėtingas, bet gražus“. Šį straipsnį kaip geriausią išrinko JPPC veikiančios Paramos grupės nusižudžiusiųjų artimiesiems ir žmonėms, išgyvenantiems kitas komplikotas netektis, dalyviai. Tuomet, kai autorė rašė straipsnį, ji buvo vienuoliktoje klasėje. Straipsnius vertinę žmonės atkreipė dėmesį, kad Vestinai pavyko parašyti paprastą ir kiekvienam suprantamą straipsnį apie sudėtingus dalykus. Vertintojus sužavėjo užsidegimas ir straipsnyje skatinama viltis.

LTPPTA ekspertų komisija:

Dr. Paulius Skruibis – LTPPTA prezidentas, JPPC psichologas

Dr. Robertas Povilaitis – LTPPTA Valdybos narys, Lietuvos psichologų sąjungos prezidentas

Marija Bagdonienė – LTPPTA administratorė, JPPC psichologė